

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756

Projekti-insinööri Minna Raatikka, puh. 050 544 6427

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Valtuutettu Risto Palojoki ja 5 muuta valtuutettua ovat jättäet valtuustoaloitteen (KV 20.12.2021, **oheismateriaali**) kylätiekokeilusta Maisterintielle. Aloitteessa on ehdotettu kokeiltavaksi kylätie-ratkaisua, joka on uudenlainen kävelijöitä ja pyöräilijöitä suosiva ratkaisu teille, jonne erillisen väylän rakentaminen on haasteellista tai liian kallista. Aloitteessa on annettu esimerkkejä toteutuneista ratkaisuista Espoossa Jupperintiellä ja Hattulassa. Aloitteessa painotetaan ratkaisun kustannustehokasta tapaa edistää kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.

Aloitteessa on myös kuvattu kävelijöiden ja pyöräilijöiden haasteellisia liikenneolosuhteita Maisterintiellä. Nykyinen jalkakäytävä loppuu Hovineuvoksettarenpolun risteykseen, jolloin kadun kapeudesta johtuen autoilijoiden nopeudet ja määrät tuntuvat kävelijöille ja pyöräilijöille turvattomilta. Kadun kapeutta ja huonoja näkemiä korostavat kadun vieressä kasvavat puusto ja pensasto.

Kuntatekniikka selvitti alkuvuoden aikana kylätie-ratkaisun soveltuvuutta Maisterintielle. Selvityksessä konsultointiin kuntatekniikan puitesopimus konsultti Finnmap Oy:ta.

Selvitys

Kylätie-ratkaisu on esitetty valtakunnallisessa [Väyläviraston Pyöräliikenteen suunnitteluohjeessa \(18/2020\)](#) yhdeksi keinoksi edistää pyöräilyn ja kävelyn olosuhteita. Suunnitteluohjeessa määritellään, että ”Kylätietä käytetään yleensä rakentamattomalla alueella. Kylätie on liikennejärjestely, jossa merkitään normaalia leveämpi piennar ajoradan molemmille reunoille. Ajorata on normaalia kapeampi ja kohtaamistilanteessa autot hyödyntävät piennarta. Piennar merkitään reunaviivalla. Pientareen leveys on yleensä 1,5–2,2 m ja ajoradan leveys on 2,6–3,8 m. Autoliikenteen kohtaamistilanteessa autot ajavat tilapäisesti osittain pientareella. Kohtaamisläpikäynti tulee täyttyä koko osuudella suunnittelunopeuden mukaisesti.” (Väylä, 18/2020).

Kuntatekniikan näkemys on, että kylätie-ratkaisu on hyvä ja kannatettava tapa edistää kestävästi liikkuemisen olosuhteita, mutta sen paikkaa ja soveltuvuutta tulee harkita huolellisesti Kauniaisten katuverkolla. Kylätie-ratkaisu ei kuntatekniikan selvityksen mukaan sovellu Maisterintielle. Maisterintie kulkee rakennetulla alueella ja kiinteistöt on rakennettu hyvin lähelle katualuetta. Kadun päällystetyn ajoradan nykyinen leveys Hovineuvoksettarenpolun risteyksestä Helsingintien liittymään vaihtelee 4-5 metrin välillä. Päällystetyn ajoradan viereisten kapeiden katuvihreän alueiden leveys vaihtelee 0,5-1,5 metriin.

Kylätie-ratkaisun kustannustehokkuus tulee siitä, että kadun geometrialle tai kunnallistekniikalle ei tarvitse tehdä muutoksia, vaan järjestely merkitään ajorataan ajorataviivoin tai -kaistoin. Maisterintien osalta nykyiseen kadun

geometriaan ei pystytä tekemään ajoratamaalauksien avulla tarpeeksi turvallisia pientareita kävelijöille ja pyöräilijöille tai keskelle jäävää ajoradan osuutta autoille. Kadun nykyinen päällystetty leveys (4-5 m) ei riitä 1,5 m (piennar) + 3 m (ajorata) + 1,5 m (piennar) poikkileikkaukseen. Ahtaan katutilan lisäksi Maisterintiellä haasteita aiheuttavat useat tonttiliittymät, joista on heikko näkyvyys liittyä kadulle. Tällöin syntyy potentiaalisia konfliktipisteitä.

Kaavassa katualueen leveys sallisi nykyisen ajoradan leventämisen, mutta se tarkoittaisi kadun leventämistä, katuviheralueiden päällystämistä ja nykyisten avojien putkittamista hulevesien osalta. Näillä toimenpiteillä on merkittävä kustannusvaikutus ja myös ristiriita [kaupungin arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelman](#) (YLK 21.8.2012 §10) linjausten kanssa, joita Maisterintiellä pitäisi noudattaa. Kadun levennys ja viherpensaiden poisto muuttaisivat katukuvaa merkittävästi.

Aloitteessa mainitut esimerkit kylätie-ratkaisuista on toteutettu maantiemaiseen ympäristöön, jossa katutilaa on reilusti eikä se rajaudu tiiviisti rakennettuun ympäristöön. **Oheimateriaalissa** on esitetty tarkemmin Maisterintien tarkastelua, kylätie-ratkaisun suunnitteluperiaatteita ja niiden pohdintaa sekä esimerkkejä toteutuneista ratkaisuista.

Kuntatekniikan näkemyksen mukaan valtuustoaloitteessa esitetty huoli kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvattomuudesta Maisterintiellä johtuu siitä, että autoliikenteen nopeudet ja -määrä eivät ole suhteutettu kadun luonteeseen eli kapeaan huvilamaiseen tontti-/kokoojakatuun. Kauniaisten katuverkolla monella kapealla tonttikadulla on Maisterintien kaltainen tilanne, jossa kapealla tonttikadulla on tonttiliittymiä ja esimerkiksi koululaisliikennettä. Kuntatekniikalla ei ole laskentatietoa Maisterintien liikennemääristä eikä ajonopeuksien mittaustietoja. Kuntatekniikan on selvitettävä kadun liikenneolosuhteita (ajonopeuksia ja -määriä) tarkemmin, jotta mahdollisia liikenneturvallisuuden toimenpiteitä voitaisiin arvioida ja toteuttaa. Kun nykytilanne on tiedossa vaihtoehtoina tilanteen parantamiseksi ovat:

- 1) nykyisen kadun leventäminen tai
- 2) liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttaminen, esim. ajonopeuksien hillitseminen ja näkemien parantaminen puuston raivauksella.

Kadun leventämisen vaihtoehdossa kävelijöille ja pyöräilijöille paras ratkaisu olisi rakentaa erillinen jalkakäytävä. Nopeusrajoituksen ollessa 30 km/h pyöräily ohjataan ajoradalle. Rakennetulla alueella kylätietä vastaavasta liikennejärjestelystä käytetään nimeä 2-1 -tie, jossa vastaava järjestely merkitään pyöräkaistoilla ja jalankulku ohjataan jalkakäytävälle. Maisterintien osalta perinteisempi ratkaisu, jossa pyöräily on ajoradan keskellä, on kaistoja selkeämpi tapa ohjata pyöräliikennettä ja liittää se nykyiseen verkkoon.

Jos kadun levennystä ei päätetä tehdä, vaihtoehtoisiksi jäävät liikenneturvallisuustoimenpiteet, kuten ajonopeuksien hillitseminen joko rakenteellisin keinoin, kuten hidasteen avulla tai visuaalisesti liikenteen ohjauksen avulla (nopeusnäyttötäulu tms.). Lisäksi Maisterintien näkemiä tonttiliittymien kohdalla voisi tarkistaa ja parantaa kunnossapidon näkökulmasta.

Kuntatekniikka esittää, että Maisterintielle ei toteuteta kylätie-ratkaisua, sillä se ei sovellu kadun ympäristöön. Vaihtoehtona on joko leventää katua ja/tai toteuttaa muita liikenneturvallisuuden toimenpiteitä. Kadun leventäminen on kallis ratkaisu ja myös ristiriidassa kaupungin arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelman linjausten kanssa. Liikenneturvallisuustoimenpiteiden kohdentaminen ja

toteuttaminen vaatii lähtötiedokseen kadun liikennemäärien ja ajonopeuksien tarkastelua.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää, että Maisterintielle ei toteuteta valtuustoaloitteessa esitetyn mukaista kylätiekokeilua esitystekstistä ilmenevin perustein. Maisterintien liikenneturvallisuuden arvioimiseksi valiokunta kehottaa kuntatekniikkaa mittaamaan liikennemäärät ja –nopeudet katuosuudella sekä tarkastelemaan niiden sekä muiden liikenneolosuhteiden perusteella mahdollisesti tarvittavia toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi.

Valiokunta päättää lähettää vastauksen valtuustoaloitteeseen edelleen tiedoksi KH:lle ja KV:lle.

Päätös:

Pätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Aloite
Kylätie-kokeilu Maisterintielle_selvitys

Jakelu:

Kaupunginhallitus